

De emotie van zee en wolken

Beziel door de zee heet de solo-expositie die Minne Onnes vanaf vrijdag houdt in galerie Het Raadhuis in Eenrum. Die dag viert de kunstenaar uit Groningen, dagelijks met penseel en verf te vinden in zijn atelier in een knus tuinhuisje in het Stadspark, zijn tachtigste verjaardag.

Kunstschilder Minne Onnes uit Groningen, die overmorgen 80 jaar wordt, toont in zijn atelier een van zijn zeeschilderijen.

FOTO PETER WASSING

KOOS BIJLSMA

Kunstenaar Minne Onnes raakte van jongs af aan vertrouwd met de zee. „In Oostmahorn, waar ik geboren ben, woonden wij onder aan de dijk. De dijken waren in die tijd nog niet op deltahoogte. Bij harde wind stond het schuim bij ons op de ramen. Als kind ging ik regelmatig de dijk over om te zwemmen of om bij eb met een emmertje de vloedlijn af te speuren.”

Hij trad in de voetsporen van zijn vader Klaas Onnes, een verdienstelijk amateurschilder die werkte als kapitein op de passagiersvaart tussen de vaste wal en Schiermonnikoog. Al op 14-jarige leeftijd ging Minne op de grote vaart als matroos en koksmaat. Ook voer hij met de Willem Barentsz op de walvisvaart. Hij woonde nog een tijd op Schiermonnikoog en werkte daarna nog jarenlang bij diverse bedrijven op de vaste wal, toen hij zich op 47-jarige leeftijd aanmeldde bij Academie Minerva in Groningen. „Ik had voordien al wel een beetje geschilderd, maar wilde me hierin nu verder bekwamen. Een hogere opleiding had ik niet. Ik herinner me dat ik een psychologische test moest ondergaan om te kijken of ik voor deze opleiding voldoende intellect in huis had.”

De zee en het wad vormen in zijn werk de voornaamste inspiratiebron. „Het ontstaan van leven is begonnen met de zee. De essentie van het bestaan vind je hier. Daar voel ik

me heel erg mee verbonden.” Met name de dynamiek van de zee spreekt hem aan: „De lichtval verandert voortdurend. Als ik met mijn ezel en schilderspenseel op het strand sta, sta ik met de rug naar het onderwerp. Alles beweegt aan de zee. Door m'n hoofd regelmatig te draaien, probeer ik indrukken ervan op te vangen en die weer te geven op het doek.”

Aanvankelijk schilderde hij lege zeelandschappen. „Op deze schilderijen zie je louter lege luchten met veel wolken en sfeer.” Zijn vrouw Marie maar ook andere kunstliefhebbers spoorden hem aan om zijn schilderijen te vervolmaken met bijvoorbeeld een zeemeeuw erbij, een boot op zee of mensen op strand. „Ik heb tijdens een expositie iemand wel eens horen verzuchten: Er staat niks op deze schilderijen.” De kunstenaar geeft toe dat deze kritiek hem wel steekt: „Dan denk ik: Laat die mensen toch beter kijken. De kleuren en de sfeer op het schilderij zijn toch een en al emotie?”

Zijn vrouw spreekt uit eigen ervaring als ze zegt: „In zijn werk als kunstenaar laat Minne zich niet door de buitenwereld beïnvloeden. Er is een tijd geweest dat ik hem aanmoedigde om eens een mooi wit strand te schilderen met een blauwe lucht in de felle zon met strandgangers op kleurige stoeltjes. Zelf houd ik van dit soort taferelen. Maar ik heb het opgegeven. Hij wil het niet zo.”

Op zijn beurt spreekt de kunstenaar tegen dat hij ongevoelig zou

‘Als je niks ziet staan op mijn schilderijen moet je beter kijken’

zijn voor kritische noten van derden. „Op aandrang van anderen ben ik begonnen met het aanbrengen van mensen en schepen op mijn zee- en kustschilderijen. Maar ik houd de menselijke figuren vaag.” Zijn ervaring is dat zijn werken vooral in de smaak vallen bij maritieme liefhebbers: „Meestal zijn dat bootbezitters of mensen die hebben gevaren.”

Ook op gevorderde leeftijd is Onnes dagelijks te vinden in zijn atelier in een knus tuinhuisje op het tuinencomplex in het Stadspark in Gro-

ningen. Zijn vrouw hield het voorzichtig bij: „Ik denk dat hij in de loop der jaren wel zo'n tweeduizend schilderijen vervaardigde.” Verkoop van zijn werk kost hem geen moeite. „Het doet me altijd weer goed als mensen mijn kunst waarderen.” Marie Onnes: „Laatst sprak ik een mevrouw die een zeeschilderij van Minne pontificaal in de kamer had gehangen. Mede doordat ze last heeft van haar luchtwegen zei ze me dat ze zich wel eens neergedrukt voelt. ‘Elke keer als ik me down voel, ga ik pal voor het schilderij staan. Dan voel ik me opeens beter’, zei ze mij.”

Minne weer: „Kijk, daar doe ik het voor.”

De tentoonstelling *Beziel door de zee* in galerie Het Raadhuis in Eenrum duurt tot en met 13 december.

De knieval die Onnes doet aan zijn publiek: schepen in het zeelandschap.